

LAKIALOITE 65/2010 vp

Laki tuloverolain 43 b §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Yksittäisillä tiloilla metsävahingot myrskyn seurauksena tuhosivat sukupolvien yli ulottuvien metsätaloussuunnitelmien tavoitteet vuosikymmeniksi. Esim. tilanteissa, joissa myrsky on tuhonnut 60-vuotiaan kasvatusmetsän, joka normaalisti olisi hakkuukypsä tukkimetsä 90-vuotiaana 30 vuoden kuluttua, tähän tavoitteeseen voisi päästä myrskytuhoon jälkeen uuden metsän kasvatuksessa vasta vuoden 2100 vaiheilla. Täten koko tila kokee arvon alenemisen vahingon seurauksena.

Huomattavaa on se, että esim. 60-vuotiaan metsän odotusarvolla tukkipuut joudutaan tuhosta riippuen usein pääosin myymään kuitu- ja energiapuuna murto-osalla siitä arvosta, mitä tukkipuusta olisi voitu saada.

Esimerkiksi Keski-Suomessa Konnevesi, Äänekosken pohjoisosassa, Viitasaari, Uurainen, Kannonkoski ja läntinen Keuruu kärsivät pahimmat vahingot. Yksityisillä tiloilla koetaan hätää. Metsäkeskusten kommenttien mukaan on vielä vaikeaa arvioida myrskyn lopullisia tuhoja, mutta maakunnittain ne voivat olla useita miljoonia euroja.

Pahimmillaan metsän- ja maanomistajista tulee nyt metsämaanomistajia. Joidenkin kohdalla saattaa olla, että koko tilan puusto on kaatunut. Puut ovat kaatuneet kapeilta, suikalemaisilta alueilta. Tuhojen kartoittaminen ja kaatuneiden puiden raivaus kestävät arvioiden mukaan useita viikkoja.

Puun laatu kärsii, koska puut ovat katkeilleet keskeltä ja taipuneet. Tämä merkitsee sitä, että puun pilaantuminen käynnistyy varsin nopeasti.

Puuhun tulee myös rakenteellisia vaurioita. Korjattavan puutavaran laatu heikentyy. Keskeltä katkennut tai vääntynyt puu on esimerkiksi saha-tavarana huonoa halkeilun vuoksi.

Myrskypuiden osalta markkinoiden vastaanottokykyä on vielä hankalaa arvioida. Arviot myrskytuhojen suuruudesta ja laajuudesta tarkentuvat kaiken aikaa. Puut on korjattava nopeasti, sillä puu alkaa lämpimällä ja kostealla säällä sinistyä nopeasti.

Yksittäisten metsänomistajien kohdalla on useissa tapauksissa kyse lähes koko metsäomaisuuden tuhosta. Tämä on erittäin merkittävä asia, koska metsätalous on sukupolvien yli ulottuvaa toimintaa. Tällöin yksittäisen tilan tulevaisuuden suunnitelmat ja investoinnit voivat vaikeutua. Usein tilan metsäomaisuus on ollut vakuutena pankkilainoille, ja ongelmia voi tulla, kun vakuus on myrskytuhoon vuoksi alentunut. Erityisesti nuorten metsä- ja maatilayrittäjien kohdalla luottamus tulevaisuuteen voi horjua. Maatilojen investoinnit ovat vaarassa vaikeutua, ja henkisesti tuhon kohdanneille tilanne on suuri rasite. Kysymys on viljelijäyrittäjän henkisestä jaksamisesta ja työn jatkumisesta.

Suurin osa tuhoutuneista metsistä ei todennäköisesti ole ollut vakuutettua. Vaikka vakuutuksia olisi ollutkin, on kyseenalaista, voidaanko niiden kautta korvata vahinkoja, jotka liittyvät kasvutappioihin. Näin on erityisesti silloin, kun myrsky on tuhonnut keskenkasvuista metsää. Useimmissa tapauksissa myrskytuhoalueet joudutaan hakkaamaan paljaksi, ja tällöin metsänomistajalla on vain taimikon perustamis- ja hoi-

tokustannuksia tulevien vuosikymmenten aikana odotettujen metsätulojen asemesta. Myrskyn kohdanneet metsänomistajat kokevat, että koko elämäntyö menee hukkaan.

Tässä tilanteessa valtion olisi varsin perusteltua tulla pahimman menetyksen kohdanneiden avuksi. On hyvä, että maa- ja metsätalousministeri on esittänyt ilmaisten taimien antamista uuden metsän istutukseen. Välttämätöntä olisi myös alentaa myrskytuhopuiden myyntiverotusta esimerkiksi puoleen normaalista puun myyntiverosta. Puiden arvo on alentunut myrskyvaurioiden vuoksi.

Myös muita tukitoimia tulisi harkita. Elämänuskon palauttaminen myrskytuhon kokeneiden kohdalla on tärkeää. Täysarvovakuutuskaan ei korvaa metsätaloudellisia menetyksiä, koska korvaukset määräytyvät puihin kohdistuneen vahingon tapahtumahetken mukaisen arvon perusteella.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 43 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään tuloverolain (1535/1992) 43 b §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1085/2008, uusi 3 momentti seuraavasti:

43 b §

Puun myyntitulon määräaikainen osittainen verovapaus

— — — — —
Vuoden 2010 myrskytuhoalueiden puun myyntiverotusta alennetaan 50 prosentilla muu-

toin myyntihetkellä maksettavasta verosta, jos puut Metsäkeskuksen antaman tiedon mukaan ovat peräisin myrskytuhoalueelta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2010.

Helsingissä 17 päivänä syyskuuta 2010

Lauri Oinonen /kesk